

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 8P/44/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6614210482
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Balážová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2015:6614210482.5

Uznesenie

Okresný súd Lučenec v právnej veci navrhovateľa F. J., A.M. XX.XX.XXXX, W. P. XXX, štátneho občana SR, o vydanie rozhodnutia o tom, že navrhovateľ má rodičovské práva a povinnosti k maloletému F. J., A. XX.XX.XXXX a že zmena bydliska maloletého do cudziny sa nemala uskutočniť bez súhlasu navrhovateľa, takto

rozhodol:

navrhovateľ F. J. má rodičovské práva a povinnosti k maloletému F. J., A. XX.XX.XXXX a zmena bydliska maloletého do cudziny sa nemala uskutočniť bez súhlasu navrhovateľa.

odôvodnenie:

Navrhovateľ (otec maloletého dieťaťa) doručil dňa 18.06.2014 Okresnému súdu Banská Bystrica návrh na začatie konania zo dňa 09.06.2014, ktorým sa s poukazom na ustanovenie § 179a ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej O.s.p.) domáhal vydania rozhodnutia o tom, že má rodičovské práva a povinnosti, podľa ktorých sa zmena bydliska maloletého F. J., A.. XX.XX.XXXX do cudziny (Írskej republiky) nemala uskutočniť bez jeho súhlasu, pričom tento súhlas neudelil a jeho súhlas nebol nahradený rozhodnutím súdu. V návrhu uviedol, že ako otec maloletého dieťaťa má rodičovské práva a povinnosti a miestom obvyklého pobytu maloletého je Slovenská republika. Po narodení maloletého F. bol výkon rodičovských práv a povinností k nemu upravený rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 6P/64/2012-14 zo dňa 15.05.2012, právoplatným dňa 29.06.2012, ktorým súd schválil dohodu rodičov tak, že maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matky P. E., A.E. XX.XX.XXXX, navrhovateľovi bolo určené výživné, styk navrhovateľa s maloletým dieťaťom upravený nebol. Navrhovateľ dňa 03.07.2013 odcestoval pracovať do Írskej republiky, dňa 26.09.2013 za ním pricestovala matka spolu s maloletým dieťaťom a žili v spoločnej domácnosti v Írskej republike. V januári 2014 sa matka maloletého aj s dieťaťom odsťahovala zo spoločnej domácnosti k novému priateľovi (občanovi Českej republiky) a navrhovateľ sa vrátil na Slovensko dňa 28.02.2014. Odvtedy matka podľa tvrdenia navrhovateľa prerušila s ním kontakt, navrhovateľ sa s ňou nevedel dohodnúť na úprave styku s maloletým dieťaťom a akýkoľvek kontakt navrhovateľa s maloletým dieťaťom sa obmedzil len na sporadicky telefonický rozhovor, tiež len v prípade, ak to matka maloletého dieťaťa umožnila.

Navrhovateľ zdôraznil, že má záujem na podaní tohto návrhu, lebo bude žiadať o návrat neoprávnené zadržovaného dieťaťa z cudziny do krajiny jeho obvyklého pobytu, ktorý je v Slovenskej republike. Chce si preto zabezpečiť rozhodnutie príslušného štátneho orgánu, ktoré bude v zásade konštatovať skutočnosť, že zadržanie maloletého bolo neoprávnené. Navrhovateľ tvrdil, že maloleté dieťa s obvyklým pobytom na území Slovenskej republiky je neoprávnené zadržované v cudzine, t.j. v Írskej republike, od februára 2014, pričom navrhovateľ žiaden súhlas na zmenu bydliska dieťaťa neudelil a ani jeho súhlas nebol žiadnym rozhodnutím súdu nahradený. K návrhu pripojil rozsudok Okresného súdu Lučenec č.k. 6P/64/2012-14 zo dňa 15.05.2012 a rodný list maloletého dieťaťa. Okresný súd Banská Bystrica postúpil dňa 07.07.2014 vec Okresnému súdu Lučenec ako miestne príslušnému na rozhodnutie.

Okresný súd Lučenec rozsudkom č.k. 8P/44/2014-58 zo dňa 05.11.2014 návrh otca zamietol. Po odvolaní navrhovateľa Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č.k. 17CoP/20/2015-88 zo dňa 18.03.2015 rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení uviedol, že okresný súd dospel k nesprávnemu právnemu názoru, že "konanie podľa § 179a O.s.p. môže byť vedené len v krajine obvyklého pobytu dieťaťa a spadá do jurisdikcie príslušného orgánu štátu, na ktorého území sa maloleté dieťa nachádza z dôvodu jeho neoprávneného premiestnenia, resp. zadržania (tzv. návratové konanie)", keď z uvedeného dôvodu návrh navrhovateľa zamietol pre nedostatok svojej právomoci na konanie. Skutočnosť, že sa maloletý zdržiava v súčasnosti na území iného štátu (Írskej republiky) nemôže mať vplyv na posúdenie právomoci súdu na konanie v prejednávanej veci, pretože právomoc súdu na konanie je možné posudzovať len vo vzťahu k účastníkom konania, ktorým je v prejednávanej veci len navrhovateľ (§ 179 ods. 3 O.s.p.). Odvolací súd uviedol, že úlohou okresného súdu bude v ďalšom konaní posúdiť, či navrhovateľ mal ku dňu tvrdeného neoprávneného zadržania maloletého v zahraničí, t.j. ku dňu 28.02.2014 také rodičovské práva a povinnosti k maloletému v zmysle právneho poriadku Slovenskej republiky, podľa ktorých sa zmena bydliska maloletého do cudziny nemala uskutočniť bez jeho súhlasu a tento súhlas navrhovateľ neudelil a jeho súhlas nebol ani nahradený rozhodnutím súdu; okresný súd rozhodne bez zbytočného odkladu a to na základe skutočností tvrdených navrhovateľom a listín, ktoré vyplývajú z obsahu spisu (najmä rozsudku o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému a rodného listu maloletého). Ďalej poukázal odvolací súd na to, že okresný súd nepostupoval správne, keď konal aj s matkou a maloletým dieťaťom ako s účastníkmi konania a preto je potrebné, aby konanie vo vzťahu k nim uznesením zastavil.

Uznesením č.k. 8P/44/2014-93 zo dňa 08.04.2015 súd konanie vo vzťahu k maloletému F. J. a jeho matke P. E. v zmysle § 94 ods. 3 O.s.p. zastavil. Uznesenie nie je právoplatné.

Podľa § 179a ods. 1 O.s.p. na návrh osoby, ktorá žiada podľa medzinárodnej zmluvy o vrátenie dieťaťa, ktoré má obvyklý pobyt v Slovenskej republike a ktoré bolo premiestnené do cudziny alebo je v cudzine zadržované, vydá súd rozhodnutie o tom, že navrhovateľ má rodičovské práva a povinnosti, podľa ktorých sa zmena bydliska dieťaťa do cudziny nemala uskutočniť bez jeho súhlasu, pričom tento súhlas neudelil a jeho súhlas nebol nahradený rozhodnutím súdu.

Podľa § 179a ods. 2 O.s.p., návrh musí obsahovať vyhlásenie o tom, že navrhovateľ mal v čase premiestnenia alebo zadržania dieťaťa rodičovské práva a povinnosti, podľa ktorých sa zmena bydliska dieťaťa do cudziny nemala uskutočniť bez jeho súhlasu a tento súhlas neudelil, pričom jeho súhlas nebol nahradený rozhodnutím súdu. K návrhu musia byť pripojené všetky rozhodnutia týkajúce sa úpravy rodičovských práv a povinností k dieťaťu. Ak je to potrebné, súd si môže od navrhovateľa vyžiadať ďalšie údaje potrebné na vydanie rozhodnutia.

Podľa § 179a ods. 3 O.s.p., súd vydá rozhodnutie bez zbytočného odkladu na základe písomných podkladov a na základe existujúceho právneho stavu bez nariadenia pojednávania. Účastníkom konania je navrhovateľ.

Podľa § 179a ods. 4 O.s.p., proti rozhodnutiu súdu podľa odseku 3 nie je prípustný opravný prostriedok. Zamietnutie návrhu nebráni podaniu nového návrhu, ak navrhovateľ uvedie nové skutočnosti rozhodujúce pre posúdenie jeho rodičovských práv a povinností.

Podľa ustanovenia § 179a O.s.p. súd koná na návrh osoby, ktorá podľa medzinárodnej zmluvy (Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí) žiada o vrátenie dieťaťa, ktoré má obvyklý pobyt v Slovenskej republike a bez súhlasu tejto osoby bolo premiestnené do cudziny. Súd po osvedčení skutkového stavu svedčiacemu navrhovateľovi vydá rozhodnutie, že navrhovateľ má rodičovské práva a povinnosti (teda zmena bydliska do cudziny sa nemala uskutočniť bez jeho súhlasu a tento súhlas neudelil, ako aj tento súhlas nebol nahradený rozhodnutím súdu). Odsek 2 tohto ustanovenia špecifikuje obsah návrhu a listiny, ktoré sú potrebné k tomuto návrhu pripojiť. Aktívne vecne legitimovanou osobou na podanie návrhu je rodič, ako aj osoba, prípadne inštitúcia, ktorá má k dieťaťu opatrovnícke právo. V danej veci je miestne príslušný Okresný súd Lučenec podľa § 88 ods. 1 písm. c), t.j. súd v obvode ktorého mal maloletý na základe dohody rodičov alebo rozhodnutia súdu,

prípadne iných rozhodujúcich skutočností, svoje bydlisko. Vzhľadom na špecifické potreby maloletých je uložená súdu povinnosť bezodkladne rozhodnúť na základe predložených písomných podkladov, bez nariadenia pojednávania. Účastníkom tohto konania je len navrhovateľ. Rozhodnutie, ktoré sa vydáva podľa tohto ustanovenia je potrebné pre konanie v cudzine ako dôkaz o existencii rodičovských práv a ich nezákonnom porušení. Proti rozhodnutiu súdu nie je prípustný opravný prostriedok.

Rodičovské práva a povinnosti patria obom rodičom od narodenia do plnoletosti dieťaťa okrem prípadov uvedených v zák. č. 36/2005 Z.z. (ďalej len Zákon o rodine) matka aj otec sú pri výkone rodičovských práv a povinností rovní. Musia byť známi, to znamená, že sú v zmysle práva uznání za rodičov dieťaťa a sú ako rodičia dieťaťa zapísaní v knihe narodení. Zákon predpokladá, že sa obaja rodičia pri výkone rodičovských práv a povinností v záujme maloletého dieťaťa dohodnú. Ak sa nedohodnú a ide o podstatnú vec, potom rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd v zmysle § 35 Zákona o rodine.

Po oboznámení sa s návrhom na začatie konania, rodným listom maloletého F. J., pripojeným spisom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 6P/64/2012 súd zistil nasledovný skutkový stav:

Dňa XX.XX.XXXX X. Q. D. A. P. F. J.. Ako rodičia sú v rodnom liste zapísaní F. J., A. XX.XX.XXXX a P.H. E., A. XX.XX.XXXX. Po narodení maloletého bol výkon rodičovských práv a povinností k nemu upravený rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 6P/64/2012-14 zo dňa 15.05.2012, právoplatným dňa 29.06.2012, ktorým súd schválil dohodu rodičov tak, že maloletého zveril do osobnej starostlivosti matky, otcovi určil výživné a styk otca s maloletým neupravil. Navrhovateľ dňa 03.07.2013 odcestoval za prácou do zahraničia (Írskej republiky), dňa 26.09.2013 za ním pricestovala matka spolu s maloletým dieťaťom, rodičia v Írskej republike obnovili spolužitie a žili v spoločnej domácnosti do januára 2014, kedy sa matka aj s maloletým dieťaťom odsťahovala ku svojmu novému priateľovi (občanovi Českej republiky). Navrhovateľ sa vrátil na Slovensko dňa 28.02.2014. Navrhovateľ neudelil súhlas na zmenu bydliska maloletého a ani jeho súhlas nebol žiadnym rozhodnutím súdu nahradený. Navrhovateľovi nebol rozhodnutím súdu pozastavený výkon rodičovských práv a povinností, ani nebol pozbavený alebo obmedzený vo výkone rodičovských práv a povinností.

Po vykonanom dokazovaní súd považoval návrh navrhovateľa za dôvodný, rozhodol o tom, že navrhovateľ má rodičovské práva a povinnosti k maloletému Petrovi (teda zmena jeho bydliska do cudziny sa nemala uskutočniť bez súhlasu navrhovateľa, navrhovateľ tento súhlas neudelil a tento súhlas nebol ani nahradený rozhodnutím súdu).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné (§179a ods. 4 O.s.p.).